

Прізвище

Ім'я

Клас

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 1. ВИЗНАЧЕННЯ ОЗНАК АДАПТОВАНOSTІ РІЗНИХ ОРГАНІЗМІВ ДО СЕРЕДОВИЩА ІСНУВАННЯ

Мета: навчитися розпізнавати адаптації організмів до різних умов середовища.

Обладнання та матеріали: підручник, інструктивні карти, таблиці.

Завдання 1. Із перелічених нижче видів виберіть пойкилотермні й гомойотермні. Результати занесіть до табл. 1.

Ящірка зелена, людина розумна, грицики звичайні, тополя пірамідальна, синій кит, хрущ травневий, тигр уссурійський, ластівка сільська, аскарида людська, карась звичайний, сова вухата, ведмідь бурий, слон африканський, кишкова паличка, бізон європейський, пінгвін імператорський, кенгуру великий, фінікова пальма, бджола медоносна, підсніжник білосніжний.

Таблиця 1

Пойкілотермні	Гомойотермні

У табл. 2 запишіть основні способи регуляції температури тіла в пойкилотермних та гомойотермних тварин

Таблиця 2

Температурні адаптації тварин	
Пойкілотермних	Гомойотермних

Завдання 2. Дайте короткі відповіді на запитання.

а) Поясніть, чому рослини помірних широт починають скидати листя, навіть якщо осінь дуже тепла.

б) Поміркуйте і поясніть, чому тварина, зображена на рисунку, впадає на зиму в сплячку (температура тіла при цьому може зменшуватися до 1,8 °C), хоч і належить до гомойотермних видів. Назвіть цей вид.

в) Поясніть, чому людина може прожити без їжі кілька діб, тоді як для багатьох птахів чи дрібних ссавців відсутність їжі кілька годин може бути критичною.

г) Розгляньте зображення і назвіть два види тварин, які живуть у різних середовищах існування. Поясніть, чому вони при цьому мають схожу форму тіла.

д) Розгляньте зображення рослини, яка зазвичай росте на торфових болотах. Назвіть цей вид і поясніть, які адаптації має рослина для життя на ґрунтах, де спостерігається нестача нітрогену

Завдання 3. Прочитайте характеристику взаємовідносин різних організмів між собою, вкажіть значення сформованих у них адаптацій (в одного чи обох видів) до такої взаємодії та назвіть тип взаємовідносин.

Таблиця 3

Характеристика взаємовідносин	Значення адаптації	Тип взаємовідносин
Мурахи збирають насіння рясту порожнистого, яке має поживні принасінники		
Епіфітні тропічні орхідеї живуть на стовбурах дерев		
Безхлорофільна рослина петрів хрест прикріплюється до коренів дерев		
Тигр, який має смугасте забарвлення, полює на дикого кабана, молодняк якого теж має смугасте забарвлення		

Висновки: